

Elia - Nummer tolv

Hver dal skal opphøyes

Jeff Pippenger

2023-10-17

Vi behandler fortsatt Elia som et profetisk symbol. Elia forkynte for Akab at det ikke skulle komme regn, unntatt ved hans ord, i tre år.

Og Elia, tisjbitten, en av innbyggerne i Gilead, sa til Akab: Så sant Herren, Israels Gud, lever, han som jeg står framfor, skal det i disse år verken komme dugg eller regn, uten etter mitt ord. 1 Kong 17:1.

Kristus gjør oss i Lukasevangeliet oppmerksomme på at de tre årene i virkeligheten var tre og et halvt år.

Og han sa: Sannelig sier jeg dere: Ingen profet blir godtatt i sitt eget hjemland. Men i sannhet sier jeg dere: Det var mange enker i Israel i Elias' dager, da himmelen var lukket i tre år og seks måneder, da det var stor hungersnød over hele landet. Men Elias ble ikke sendt til noen av dem, bare til Sarepta i Sidons land, til en kvinne som var en enke. Lukas 4:24–26.

De tre og et halvt årene fant sted på Akabs og Jesabels tid, og identifiserer dermed de tre og et halvt profetiske årene fra 538 til 1798, da pavedømmet, fremstilt som Jesabel i menigheten i Tyatira, hersket under den mørke middelalderen.

Men jeg har noen få ting imot deg: Du lar kvinnen Jesabel, hun som kaller seg selv en profetinne, lære og forføre mine tjenere til å drive hor og ete avgudsoffer. Og jeg gav henne tid til å omvende seg fra sitt hor, men hun omvendte seg ikke. Se, jeg kaster henne på sykeseng, og dem som driver hor med henne, i stor trengsel, dersom de ikke omvender seg fra sine gjerninger. Og hennes barn vil jeg slå i hjel med død; og alle menighetene skal kjenne at jeg er den som gransker nyrer og hjerter, og jeg vil gi enhver av dere etter deres gjerninger. Åpenbaringen 2:20–23.

Jezabels «tid til å omvende seg» var tre og et halvt år i Elias' dager, og tre og et halvt profetisk år fra 538 til 1798 i den mørke tidsalder med pavelig forfølgelse. Straffen over Jezabel og Europas konger, som drev hor med henne, var å bli kastet i en seng av trengsel og hennes barns død. Det fantes trofaste sjeler under den mørke tidsalder, som også var blitt kastet i en seng av trengsel, men de skulle leve. Når de ble kastet i trengselens seng, var utfallet – liv for de trofaste eller død for de utro – avhengig av deres «gjerninger». De trofastes seng av trengsel frembrakte tålmodighet og liv. Deres seng av trengsel skulle opphøre mot slutten av de tre og et halvt årene, like før Elia forlot Sarepta for å befale Akab å sammenkalle hele Israel til Karmel-fjellet.

«Forfølgelsen av kirken fortsatte ikke gjennom hele perioden på de 1260 år. Gud forkortet i sin miskunn mot sitt folk tiden for deres ildprøve. Da Frelseren forutsa den «store trengsel» som skulle komme over kirken, sa han: «Og dersom ikke de dager ble forkortet, da ble intet kjød

frelst; men for de utvalgte skyld skal de dager forkortes.» Matteus 24:22. Gjennom reformasjonens innflytelse ble forfølgelsen brakt til opphør før 1798.» The Great Controversy, 266, 267.

Dommen over «trengselens seng» for pavedømmet ville «slå hennes barn i hjel med død», men dommen over «trengselens seng» inneholdt et løfte om liv for dem hvis gjerninger viste deres trofasthet, slik det blir illustrert i døden til enkens sønn i Sarepta.

Og det skjedde etter disse ting at sønnen til kvinnen, hun som var husets frue, ble syk; og hans sykdom var så hard at det ikke ble pust tilbake i ham. Og hun sa til Elia: Hva har jeg med deg å gjøre, du Guds mann? Er du kommet til meg for å minne om min synd og for å la min sønn dø? Og han sa til henne: Gi meg din sønn. Og han tok ham fra hennes fang og bar ham opp på kvisten der han bodde, og la ham på sin egen seng. Og han ropte til Herren og sa: Herre min Gud, har du også latt ulykken ramme enken som jeg bor hos, ved å la hennes sønn dø? Og han strakte seg over barnet tre ganger og ropte til Herren og sa: Herre min Gud, jeg ber deg, la dette barnets sjel vende tilbake til ham igjen. Og Herren hørte Elias røst; og barnets sjel vendte tilbake til ham igjen, og han ble levende. Og Elia tok barnet og bar ham ned fra kammeret inn i huset og ga ham til hans mor; og Elia sa: Se, din sønn lever. Og kvinnen sa til Elia: Nå vet jeg av dette at du er en Guds mann, og at Herrens ord i din munn er sannhet. 1 Kongebok 17:17–24.

Enken erkjente at Elia var «en Guds mann», for «Herrens ord», som brakte hennes barn tilbake til livet, var ordet «sannhet». Den tretrinns prosessen der Elia strakte seg ut over enkens sønn, ble av enken forstått som «ordet» i Elias munn som «sannhet». Det hebraiske ordet ‘emeth’ er i avsnittet oversatt med «sannhet», og representerer Alfa og Omegas skapende kraft. Det er det hebraiske ordet som er dannet av den første, den trettende og den siste bokstaven i det hebraiske alfabetet, og representerer den Kraft som kan bringe de døde tilbake til livet.

De trofaste mottok, liksom de utro i det «rom» av prøvetid som de tre og et halvt år representerer, dommen av en «trengselens seng». Døden ble utfallet for barna av den klasse som fulgte skjøgen, som drev hor og lærte hedenskapets læresetninger. Liv ble gitt til den andre klasse, som fulgte Elias’ anvisninger og trodde «sannhetens» Ord.

Enken hadde fulgt Elias’ befaling om å hente ham litt vann og gi ham noe brød, og hennes lydighet mot profetens ord representerer de trofaste i Thyatiras mørke tidsaldre. (Det er verdt å merke seg at når Elia befaler enken først å gi ham mat, og deretter gi sin sønn og seg selv mat, så er det som fremstilles, at Elia er den første som får maten å spise. Han er den første som mottar budskapet, og deretter menigheten.) Vi blir opplyst om at de trofastes gjerninger var større ved enden enn ved begynnelsen.

Og skriv til engelen for menigheten i Tyatira: Dette sier Guds Sønn, han som har øyne som en ildslue, og hvis føtter er lik skinnende kobber: Jeg kjenner dine gjerninger, og din kjærlighet, og din tjeneste, og din tro, og din tålmodighet, og dine gjerninger; og at de siste er flere enn de første. Åpenbaringen 2:18, 19.

De trofaste frembrakte gode «gjerninger» i den «tid» pavedømmet ble gitt til å omvende seg, men deres gjerninger var til sist «flere enn de første». Da «tiden» gikk mot sin slutt, sendte Kristus reformasjonens morgenstjerne, som begynte verket med ikke lenger å tåle pavedømmet, som lærte kirken å «drive hor, og ete avgudsoffer».

Og den som seirer og holder fast på mine gjerninger inntil enden, ham vil jeg gi makt over folkeslagene. Og han skal herske over dem med jernstav; som en pottemakers kar skal de knuses til skår, likesom jeg fikk det av min Far. Og jeg vil gi ham morgenstjernen. Den som har øre, han høre hva Ånden sier til menighetene. Åpenbaringen 2:26–29.

Kristus hadde «noen få ting imot» de trofaste ved begynnelsen av den «tid» som ble gitt pavedømmet til å omvende seg, for de hadde tillatt Jesabel, «som kaller seg selv en profetinne, å lære og å forføre mine tjenere til å drive hor og ete avgudsoffer». Men ved slutten av denne «tid» ville de trofaste ikke lenger la pavedømmet fortsette sine forførelser.

«I det fjortende århundre stod «reformasjonens morgenstjerne» fram i England.» John Wycliffe var reformens herold, ikke bare for England, men for hele kristenheten. Den store protesten mot Roma som det ble tillatt ham å uttale, skulle aldri bringes til taushet. Denne protesten åpnet den kampen som skulle føre til frigjøringen av enkeltmennesker, av kirker og av nasjoner.» The Great Controversy, 80.

Den mat Guds tjenere spiser, er de læresetninger eller det budskap de mottar. Hor er at kirken benytter statsmakt for å gjennomføre håndhevelsen av sine avgudsdyrkende læresetninger. I den «tid» Jesabel fikk til å omvende seg, flyktet kirken ut i ørkenen for å få beskyttelse.

Og kvinnen flyktet ut i ørkenen, hvor hun har et sted beredt av Gud, for at de der skulle fø henne i ett tusen to hundre og seksti dager.... Og kvinnen fikk to vinger av en stor ørn, for at hun skulle fly ut i ørkenen, til sitt sted, hvor hun blir næret en tid og tider og en halv tid, borte fra slangens åsyn. Og slangen kastet vann ut av sin munn som en flom etter kvinnen, for at han skulle få henne revet med av flommen. Men jorden hjalp kvinnen, og jorden åpnet sin munn og slukte flommen som dragen hadde kastet ut av sin munn. Åpenbaringen 12:6, 14–16.

Under forfølgelsen under Jesabels og Akabs tid representerte Obadja den beskyttelsen som ørkenen ga i tiden for pavemakten.

Og Akab kalte på Obadja, som var satt over hans hus. (Obadja fryktet nå Herren storlig; for da Jesabel utryddet Herrens profeter, tok Obadja hundre profeter og gjemte dem, femti i hver hule, og sørget for dem med brød og vann.) 1 Kongebok 18:3, 4.

Obadjas verk med å skjule profetene, femti om gangen, i huler, er symbolet på stedet i ørkenen som Gud hadde beredt for å fø de trofaste, som nektet å ete pavedømmets læresetninger, og som også nektet å godta det vanhellige forholdet som ble fremstilt ved hennes hor med Europas konger. Den tidsperioden da Elia var blitt ledet til enken i Sarepta for å få mat og beskyttelse mot Jesabel og Akab, var den tidsperioden da menigheten flyktet ut i ørkenen, og stedet som var beredt for dem av Gud, ble fremstilt ved Obadjas gjerning.

Elias' skjulested i Sarepta, som på hebraisk kalles «Zarefat», betyr renselse. Da den tid som var gitt Jesabel til å omvende seg, tok slutt, gikk Elias til Obadja og bad Akab om å sammenkalle hele Israel til Karmel.

Og mens Obadja var på veien, se, da møtte Elia ham; og han kjente ham igjen og falt på sitt ansikt og sa: Er det du, min herre Elia? Og han svarte ham: Det er jeg; gå og si til din herre: Se, Elia er her. 1 Kong 18:17, 18.

Elias' tid hos enken i Sarepta symboliserer mørketiden. I fortellingen om Elias og enken samlet hun to vedpinner, for hun stod i ferd med å dø. En enke er i profetien en menighet, og hun representerte menigheten i ørkenen som var i ferd med å dø.

Og skriv til engelen for menigheten i Sardes: Dette sier han som har Guds sju ånder og de sju stjerner: Jeg kjenner dine gjerninger, at du har navn av at du lever, men er død. Våk, og styrk det som ennå er tilbake, det som holder på å dø ut; for jeg har ikke funnet dine gjerninger fullkomne for Gud. Åpenbaringen 3:1, 2.

Hun holdt på å «samle to pinner» og forberede seg på sin død da Elia avbryter henne.

Og Herrens ord kom til ham og lød: Stå opp, gå til Sarepta, som hører til Sidon, og bli boende der! Se, der har jeg befalt en enke å sørge for deg. Da stod han opp og gikk til Sarepta. Og da han kom til byporten, se, der var enken i ferd med å sanke ved. Og han ropte til henne og sa: Hent meg, jeg ber deg, litt vann i et kar, så jeg kan få drikke. Da hun gikk for å hente det, ropte han etter henne og sa: Ta også med til meg, jeg ber deg, et stykke brød i hånden din. Men hun sa: Så sant Herren din Gud lever, jeg har ikke noe bakverk, bare en håndfull mel i krukken og litt olje i flasken. Og se, nå sanker jeg et par vedpinner, så jeg kan gå inn og lage det til for meg og min sønn, så vi kan ete det og dø. 1 Kong 17:8–12.

Enken i Sarepta samlet «to vedpinner». Enken representerer de trofaste på Jesabels tid. Hennes sønn representerer dem som i Thyatiras historie døde med løftet om å bli oppreist i den første oppstandelse.

Og jeg så troner, og de satte seg på dem, og dom ble gitt dem. Og jeg så sjelene til dem som var blitt halshogd for Jesu vitnesbyrds skyld og for Guds ords skyld, og som ikke hadde tilbedt dyret, heller ikke dets bilde, og heller ikke hadde mottatt dets merke på sin panne eller på sin hånd; og de levde og regjerte med Kristus i tusen år. Men de øvrige døde ble ikke levende igjen før de tusen år var til ende. Dette er den første oppstandelse. Salig og hellig er den som har del i den første oppstandelse; over dem har den annen død ingen makt, men de skal være Guds og Kristi prester og regjere med ham i tusen år. Åpenbaringen 20:4–6.

Enken representerer også de få i Sardes som var verdige og fikk hvite klær.

Men du har noen få navn også i Sardes som ikke har sølt til sine klær; og de skal vandre med meg i hvite klær, for de er verdige. Den som seirer, han skal bli kledd i hvite klær; og jeg vil slett ikke stryke hans navn ut av livets bok, men jeg vil bekjenne hans navn for min Far og for hans engler. Åpenbaringen 3:4, 5.

De som i den fjerde menigheten i Tyatira trofast døde, fremstilt ved enkens sønn, fikk hvite klær i det femte segl.

Og da han åpnet det femte segl, så jeg under alteret sjelene til dem som var blitt drept for Guds ords skyld og for det vitnesbyrd de hadde. Og de ropte med høy røst og sa: Hvor lenge, Herre, du hellige og sanne, lar du være å dømme og hevne vårt blod på dem som bor på jorden? Og det ble gitt hver og én av dem hvite kapper; og det ble sagt til dem at de ennå skulle hvile en liten stund, inntil også deres medtjenere og deres brødre, som skulle bli drept likesom de, var fulltallige. Åpenbaringen 6:9–11.

Martyrene fra middelalderen fikk hvite klær og ble bedt om å hvile i sine graver inntil en annen gruppe pavelige martyrer skulle bli drept, slik de hadde blitt drept. De var blitt myrdet av pavedømmet i løpet av tre og et halvt år, og de fikk løfte om at pavedømmet til slutt skulle bli dømt, men ikke før en annen gruppe pavelige martyrer skulle bli myrdet under den snart kommende søndagslovkrisen. Søster White knytter martyrenes anmodning om dom over pavedømmet til to avsnitt i Åpenbaringsboken.

«Da det femte segl ble åpnet, så Johannes åpenbareren i syn under alteret den skare som var blitt drept for Guds ords og Jesu Kristi vitnesbyrds skyld. Deretter fulgte de scener som er beskrevet i det attende kapittel av Åpenbaringen, da de som er trofaste og sanne, blir kalt ut fra Babylon. [Revelation 18:1–5, quoted.]» Manuscript Releases, bind 20, 14.

Åpenbaringen atten, vers én til fem, framstiller de to røstene i vers én og vers fire. Den andre røsten er kallet ut av Babylon, og den markerer begynnelsen på forfølgelsen under søndagsloven, når den tredje engels mektige bevegelse kaller Guds andre hjord ut av Babylon. Hun plasserer også avsnittet fra det femte segl ved åpningen av det sjuende segl.

«[Åpenbaringen 6,9–11 sitert]. Her ble det framstilt scener for Johannes som ikke var en virkelighet da, men det som skulle være i en fremtidig tidsperiode.»

«Åpenbaringen 8,1–4 sitert.» Manuscript Releases, bind 20, 197.

I Åpenbaringen kapittel åtte, versene én til fire, blir det sjuende seglet åpnet.

Og da han åpnet det sjuende segl, ble det stillhet i himmelen omkring en halv time. Og jeg så de sju englene som sto framfor Gud; og det ble gitt dem sju basuner. Og en annen engel kom og sto ved alteret og hadde et gyllent røkelseskar; og det ble gitt ham mye røkelse, for at han skulle bære den fram sammen med alle de helliges bønner på det gyldne alteret som sto framfor tronen. Og røyken av røkelsen, som steg opp sammen med de helliges bønner, steg opp for Gud fra engelens hånd. Åpenbaringen 8:1–4.

Bønnene fra middelalderens martyrer, som i det femte segl ber om at Gud skal la dom komme over skjøgen som driver hor med jordens konger, stiger «opp for Gud» når det sjuende segl åpnes. Inspirasjonen samordner åpningen av det sjuende segl med den andre røsten i Åpenbaringen atten, for det er ved den andre røsten at Gud kommer hennes misgjerninger i hu, og deretter fordobler han hennes dom. Én gang for middelalderens martyrer, og én gang for blodbadet under søndagslovkrisen.

Og jeg hørte en annen røst fra himmelen som sa: Gå ut fra henne, mitt folk, for at dere ikke skal få del i hennes synder, og for at dere ikke skal få noen av hennes plager. For hennes synder har nådd opp til himmelen, og Gud har kommet hennes misgjerninger i hu. Gjengjeld henne slik som hun har gjengjeldt dere, og gi henne dobbelt igjen etter hennes gjerninger; i det beger som hun har fylt, fyll dobbelt for henne. Åpenbaringen 18:4–6.

De få i Sardes som ikke hadde tilsølt sine klær, representerer dem som kom ut av historien til Tyatira, som endte i 1798. De er fremstilt ved enken i Sarepta, en enke som skulle gå til bryllupet i 1844.

«Kristi komme som vår øversteprest til det aller helligste, for å rense helligdommen, slik det fremstilles i Daniel 8,14; Menneskesønnens komme til Den gamle av dager, slik det er framstilt i Daniel 7,13; og Herrens komme til sitt tempel, forutsagt av Malaki, er beskrivelser av den samme begivenhet; og dette er også framstilt ved brudgommens komme til bryllupet, slik Kristus beskriver det i lignelsen om de ti jomfruer i Matteus 25.» The Great Controversy, 426.

Enken var i ferd med å tilberede sitt siste måltid før sin død, da Elia befalte henne å tjene ham. Hun illustrerer de få trofaste i Tyatira, som går over i de få trofaste i Sardes, som samlet «to pinner» til en «ild».

De «to staver» representerer begge husene i det gamle Israel, som ble trampet ned av hedenskapet og deretter av pavedømmet, men som skulle samles sammen og føyes til «én stav» i historien fra 1798 til 1844.

Herrens ord kom igjen til meg, og det lød slik: Du menneskesønn, ta deg en stav og skriv på den: For Juda og for Israels barn, hans forbundsfeller. Ta så en annen stav og skriv på den: For Josef, Efraims stav, og for hele Israels hus, hans forbundsfeller. Og føy dem sammen, den ene til den andre, til én stav, så de blir ett i din hånd. Og når ditt folks barn taler til deg og sier: Vil du ikke la oss få vite hva du mener med dette? da skal du si til dem: Så sier Herren Gud: Se, jeg vil ta Josefs stav, som er i Efraims hånd, og Israels stammer, hans forbundsfeller, og jeg vil føye dem til den, til Judas stav, og gjøre dem til én stav, og de skal være ett i min hånd. Og stavene som du skriver på, skal være i din hånd for deres øyne. Og du skal si til dem: Så sier Herren Gud: Se, jeg vil hente Israels barn ut fra folkene som de er kommet til, og samle dem fra alle kanter og føre dem inn i deres eget land. Og jeg vil gjøre dem til ett folk i landet, på Israels fjell, og én konge skal være konge for dem alle. De skal ikke lenger være to folk, og de skal aldri mer være delt i to kongeriker. De skal heller ikke lenger gjøre seg urene med sine avguder, eller med sine vederstyggeligheter, eller med noen av sine overtredelser. Men jeg vil frelse dem ut fra alle deres bosteder, hvor de har syndet, og rense dem. Slik skal de være mitt folk, og jeg vil være deres Gud. Og David, min tjener, skal være konge over dem, og de skal alle ha én hyrde. De skal også vandre etter mine lover og holde mine forskrifter og gjøre etter dem. Og de skal bo i det landet som jeg ga til Jakob, min tjener, der deres fedre bodde. De skal bo der, de og deres barn og deres barnebarn, til evig tid. Og min tjener David skal være deres fyrste for evig. Videre vil jeg opprette en fredspakt med dem; det skal være en evig pakt med dem. Og jeg vil grunnfeste dem og gjøre dem tallrike, og jeg vil sette min helligdom midt iblant dem til evig tid. Min bolig skal også være hos dem. Ja, jeg vil være deres Gud, og de skal

være mitt folk. Og folkeslagene skal kjenne at jeg, Herren, helliger Israel, når min helligdom er midt iblant dem til evig tid. Esekiel 37:15–28.

Da Elia forlater Sarepta for å kalle Akab og hele Israel til Karmelfjellet, samlet den enkes kirke som hadde flyktet ut i ørkenen, to vedstykker til ilden som renser enken i forkant av bryllupet den 22. oktober 1844. Samlingen av de to vedstykkene er samlingen av millerittbevegelsen, som fullbyrdes i den siste sekstifemårsperioden som er identifisert i Jesaja sju. Det nordlige riket led under Moses' forbannelse fra 723 f.Kr. til og med 1798, og det sørlige riket led under den samme forbannelsen fra 677 f.Kr. til 1844. I 1844 ble de åndelige etterkommerne av disse to bokstavelige nasjonene samlet til ett vedstykke, eller én nasjon.

Om ikke annet definerer Esekiel de to stavene som to nasjoner, som blir én nasjon.

For Syrias hode er Damaskus, og Damaskus' hode er Resin; og innen sekstifem år skal Efraim bli knust, så det ikke lenger er et folk. Og Efraims hode er Samaria, og Samarias hode er Remaljas sønn. Dersom dere ikke vil tro, skal dere sannelig ikke bli stående. Jesaja 7:8, 9.

Dersom vi ikke vil tro profetien om sekstifem år, skal vi ikke bli stående fast.

Vi vil fortsette å legge fram Elias' symbolikk i den neste artikkelen.